

Młodzieżowa poezja „dorasta” w Stalowej Woli, a proza w Leżajsku

Finał V edycji Podkarpackiego Konkursu Twórczości Literackiej „Gdy słowa dojrzewają”, który organizuje dla młodzieży gimnazjalnej Zespół Szkół w Jeżowie, miał miejsce 25 maja w auli tej szkoły. Główny laur w kategorii poezji przypadł w nim Kindze Panek z Gimnazjum nr 5 w Stalowej Woli, zaś trzecią nagrodę zdobyły ex aequo jej koleżanki ze szkoły – Roksana Pokwapisz i Julia Lewandowska. W kategorii prozy tryumfowała Julia Darnia z Publicznego Gimnazjum w Dąbrowicy, zaś nagrodę II zdobyły Alicja Karasińska i Wiktoria Bzdóń z Gimnazjum Miejskiego w Leżajsku. Można więc powiedzieć, że kategorię poezji zdominowały gimnazjalistki ze Stalowej Woli, zaś prozę uczennice gimnazjalne z Leżajska (Dąbrowica jest w gminie Kuryłówka w powiecie leżajskim).

II nagrodę w poezji zdobyli Anita Róg z Zespołu Szkół w Cmolasie i Damian Sobieszek z Publicznego Gimnazjum w Jeżowie, natomiast III nagrodę w kategorii prozy Gabriela Skrzypczak z Gimnazjum Katolickiego w Stalowej Woli i Katarzyna Marut z Zespołu Szkół w Starym Narcie. Taki był werdykt jury w obu kategoriach konkursowych odnośnie głównych laurów tegorocznego konkursu, który po raz pierwszy miał oficjalnie status wojewódzkiego i został umieszczony w wykazie Kuratorium Oświaty w Rzeszowie. Jury konkursowemu przewodniczyła Małgorzata Żurecka – poetka ze Stalowej Woli, będąca członkiem rzeszowskiego oddziału Związku Literatów Polskich. W składzie jury byli ponadto – poetka i prozaiczka Marta Gdula-Żukowicz, należąca do Stowarzyszenia Literackiego „Witryna” w Stalowej Woli, polonistka Zespołu Szkół w Jeżowie i Liceum Ogólnokształcącego w Kamieniu – Irena Czyżowska-Smusz, oraz organizator konkursu, polonista Zespołu Szkół w Jeżowie, poeta i krytyk literacki Ryszard Mścisz. Patronat nad konkursem objęli: Starosta Niżański Robert Bednarz, kwartalnik literacko-artystyczny „Fraza” w Rzeszowie, Związek Literatów Polskich Oddział w Rzeszowie, Stowarzyszenie Literackie „Witryna” w Stalowej Woli i Gminne Centrum Kultury w Jeżowie.

Zapewne w jakiejś mierze wojewódzki status konkursu a także coraz większe uznanie, jakim się cieszy, zdecydowały o tym, że w tym roku zgłosiła się do niego rekordowa ilość gimnazjalnych twórców, bo aż 124.: przy tym 87. w kategorii prozy i 37. w kategorii poezji. Na jury czekało więc sporo pracy, każdy juror otrzymał do przeczytania i ocenienia około 600 stron tekstu. Teksty literackie nadesłali gimnazjaliści z 24. miejscowości, a laureaci wywodzą się z 16. miejscowości zlokalizowanych w ośmiu powiatach: niżańskim, stalowowolskim, leżajskim, rzeszowskim, kolbuszowskim, tarnobrzeskim, łańcuckim i przemyskim. Jury przyznało 10 nagród głównych (podwójne nagrody II i III w obu kategoriach) oraz 22 wyróżnienia. Ponadto dwie nagrody specjalne przyznał organizator konkursu Ryszard Mścisz, jedną zaś jurorka Marta Gdula-Żukowicz.

Swoją obecnością zaszczylił tę edycję konkursu Starosta Niżański Robert Bednarz oraz prezes rzeszowskiego oddziału Związku Literatów Polskich – Mieczysław Arkadiusz-Lyp, który laureatom konkursu podarował 20 swoich pięknie wydanych tomików. Z zaproszenia organizatora konkursu skorzystał także Mirosław Grudzień – poeta, krytyk literacki i tłumacz, należący do Stowarzyszenia Literackiego „Witryna” w Stalowej Woli. Sfinansowanie konkursu, zwłaszcza nagród dla laureatów, możliwe było zaś za sprawą

Starostwa Powiatowego w Nisku i właściciela jednej z pracowni projektowych ze Stalowej Woli. Sporą ilość książek dla opiekunów laureatów przekazało także wydawnictwo prowadzone przez „Frazę” i Uniwersytet Rzeszowski.

Imprezę finałową zainaugurował organizator Ryszard Mścisz, który ogólnie powitał zebranych i oddał głos dyrektorowi Zespołu Szkół w Jeżowem – Stanisławowi Haduchowi. Dyrektor powitał zarówno laureatów z opiekunami i rodzicami, jury konkursowe, jak i przybyłych gości, związanych z patronującymi konkursowi organizacji zrzeszających twórców. Powiedział on o osiągnięciach Zespołu Szkół w Jeżowem na polu literackim i dziennikarskim, przedstawił także ofertę szkoły, którą od 16. lat kieruje. Następnie Ryszard Mścisz zaprezentował program finału V Podkarpackiego Konkursu Twórczości Literackiej „Gdy słowa dojrzewają” i krótko scharakteryzował kolejne jego punkty. Na początek nastąpiła prezentacja sześciu poetyckich utworów, które znalazły się wśród nagrodzonych przez jury. Recytowali je uczniowie klasy II LO: Magdalena Sobieszek, Paulina Szot, Krzysztof Rogala, Aleksandra Orszak, Monika Borek, oraz prowadzący nauczyciel. Niejako dopełnieniem tego artystycznego występu była piosenka zaśpiewana przez wokalistki z klasy II i I LO: Bernadettę Szewc, Małgorzatę Peszt, Sylwzię Błądek, Klaudię Dul, Joannę Szewc i Weronikę Szewc.

Przewodniczącą konkursowego jury Małgorzata Żurecka wypowiedziała kilka ciepłych uwag o samym konkursie, rodzącej się tradycji z nim związanej i wyjątkowości tegorocznej edycji. Wystąpienie prezesa rzeszowskiego oddziału ZLP – Mieczysława Arkadiusz Łypa – właściwie stało się literackim wykładem, w którym nawiązał on do tradycji Awangardy Krakowskiej, dorobku twórców związanych z regionem oraz historii i współczesności ZLP. Zachęcał także młodych twórców do współpracy ze Związkiem, przy którym właśnie zostało powołane Koło Młodych. Występujący później Mirosław Grudzień zaakcentował nade wszystko rolę natury w twórczości, związek z ziemią rodzinną, ciekawie ujmując istotę pracy twórczej.

Kolejna prezentacja twórczości laureatów – tym razem prozatorskiej – oraz druga piosenka w wykonaniu tych samych osób niejako zamknęły artystyczną odsłonę finału V Podkarpackiego Konkursu Twórczości Literackiej. Kolejnym punktem programu było zaprezentowanie przez Ryszarda Mścisza uwag na temat twórczości gimnazjalistów, biorących udział w tegorocznej edycji konkursu. Ta część warsztatowa zawierała zarówno prezentację pewnych danych i ciekawostek statystycznych, jak omówienie tematyki, walorów i pewnych mankamentów poetyckich oraz prozatorskich dzieł uczniów, pokazywała tradycję i rozwój konkursu pod hasłem „Gdy słowa dojrzewają”, zawierała pewne rady dla młodych twórców, a także mówiła o pracy jurorów, ocenie dokonań uczestników piątego już konkursu. Ryszard Mścisz zaprezentował skróconą nieco wersję warsztatowego wystąpienia, młodzi twórcy i ich opiekunowie mogli zabrać z sobą pełniejszą, wydrukowaną wersję wystąpienia, która została dla nich przygotowana.

Tuż przed odczytaniem protokołu i rozdaniem nagród wystąpił jeszcze starosta Robert Bednarz, który podziękował animatorom i organizatorom V Podkarpackiego Konkursu Twórczości Literackiej „Gdy słowa dojrzewają”, wskazał na wartość tego przedsięwzięcia oraz wysoki jego poziom, zareklamował także szkołę, która tak wiele robi w zakresie kształcenia literackiego i nie tylko. Zachęcił uczniów do wybierania tej szkoły, co między innymi pozwoli im rozwijać twórcze uzdolnienia. Wspomniał także starosta o niedawnym

sukcesie uczniocy LO w Jeżowie – Agnieszki Peszt – w X Ogólnopolskim Przeglądzie Twórczości Literackiej „Rytmy nieskończoności” w Warszawie i planach wydania almanachu, zbiorku podsumowującego pięć dotychczasowych edycji konkursu w Zespole Szkół w Jeżowie. Tuż przed odczytaniem protokołu Ryszard Mścisz zaapelował do laureatów głównych nagród, którzy wkrótce mieli być ujawnieni – o przesłanie, w związku z planowanym almanachem, elektronicznych wersji konkursowych tekstów.

Odczytywanie protokołu jury połączone przez organizatora było z wręczaniem kolejnych konkursowych laurów i dyplomów. Na początku dwie swoje nagrody specjalne wręczył Ryszard Mścisz – otrzymały je Julia Szuryn z Zespołu Szkół w Krzeszowie i Olga Niedziałek z Zespołu Szkół w Jacie. Swoją nagrodę – dla Karoliny Matyki z Publicznego Gimnazjum w Jeżowie – wręczyła także jurorka Marta Gdula-Żukowicz. Następnie starosta Robert Bednarz, prezes Mieczysław Arkadiusz Łyp i przewodnicząca jury Małgorzata Żurecka wręczali kolejno wyróżnienia w kategorii poezji i prozy, trzecie, drugie i pierwsze nagrody w obu kategoriach konkursowych. Warto podkreślić zdobycie podwójnego lauru (II nagrody w poezji i wyróżnienia w prozie) przez Anitę Róg z Zespołu Szkół w Cmolasie, która wkrótce będzie promować swój drugi tomik „Twarzą wiatru”, a także sukces Julii Szuryn z Zespołu Szkół w Krzeszowie, która poza nagrodą specjalną otrzymała także wyróżnienie w kategorii prozy. Największa liczba laureatów wywodzi się z gimnazjów stalowowolskich, znaleźli się pośród wyróżnionych także uczniowie ze szkół na terenie gminy Jeżowe: Weronika Paszek z Jeżowego i Izabela Marszał z Jaty.

Po uczniach dyplomy odebrali także ich opiekunowie – poloniści. Każdy z nich mógł sobie wybrać także książkę ufundowaną przez rzeszowską „Frazę” bądź Uniwersytet Rzeszowski. Po raz kolejny najwięcej laureatów (trzech) miała pani mgr Zofia Wlazło z Gimnazjum nr 5 w Stalowej Woli. Dwie laureatki, z których jedna była podwójnie nagrodzona, miała pani mgr Halina Kuryś z Zespołu Szkół w Krzeszowie. Podwójne laury odebrali również podopieczni Grażyny Czech z Publicznego Gimnazjum w Jarocinie, Magdaleny Czwałgi z Zespołu Szkół w Cmolasie, Teresy Komsy z Publicznego Gimnazjum w Jeżowie, Małgorzaty Krawczyk z Zespołu Szkół w Zarzeczcu i Anny Drelich z Zespołu Szkół w Jacie.

Spotkanie przy kawie, napojach i ciastkach, sesje fotograficzne (dla szkoły zdjęcia robiła Marta Kopacz z II LO) i rozmowy kularowe wiązały się z częścią nieoficjalną finału konkursu. Prezes Mieczysław Arkadiusz Łyp nie tylko brylował z aparatem fotograficznym, organizował sesje zdjęciowe, ale także snuł projekty imprez literackich, związanych z zespołem Szkół w Jeżowie, które chętnie zaakceptował dyrektor Stanisław Haduch – również czuwający do końca nad imprezą, towarzyszący przybyłym laureatom, opiekunom i gościom. Wszyscy w rozmowach z jury, dyrekcją i starostą podkreślali, że była to wyjątkowo udana uroczystość, dziękowali młodzieży za piękne występy, wystrój sali i dekoracje (robione pod kierunkiem jurorki Ireny Czyżowskiej-Smusz). Podkreślano także miłą atmosferę panującą w szkole, która szczególnie hołubi twórczość literacką. Zauważyli to zresztą także jurorzy i organizatorzy warszawskich „Rytmów nieskończoności”, przyznając Zespołowi Szkół w Jeżowie zaszczytny tytuł i dyplom „Szkoły przyjaznej poezji”.